

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania Z. S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 1
grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 maja 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 września 2018 r., sygn. akt V U (...) Sąd Okręgowy w L. oddalił odwołanie Z. S. od decyzji z dnia 19 grudnia 2017 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 21 maja 2019 r., sygn. akt III AUa (...) zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 12 października 2017 r. na okres dwóch lat.

Sąd drugiej instancji stwierdził, iż zdiagnozowane u wnioskodawcy schorzenia o podłożu kardiologicznym o ograniczonej zdolności fizycznej wnioskodawcy, poparte przekonującymi wnioskami biegłego, są

przeciwwskazaniami do podjęcia zatrudnienia na stanowiskach zgodnych z jego formalnymi kwalifikacjami.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik organu rentowego zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 12 ust. 1 i 3 i art. 13 ust. 1 w zw. z art. 57 ust. 1 pkt 1 i art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1270 ze zm.) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyznanie wnioskodawcy prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 12 października 2017 r., tj. od dnia złożenia wniosku, podczas gdy świadczenie to powinno być przyznane co najmniej od dnia 1 marca 2018 r., a więc od miesiąca, w którym wnioskodawca przedłożył nowe dokumenty, potwierdzające jego niezdolność do pracy.

Skarżący zarzucił ponadto naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. poprzez pominięcie przy orzekaniu okoliczności, że wnioskodawca przedłożył nowe dowody, potwierdzające jego niezdolność do pracy, w dniu badania przez biegłego sądowego, tj. w dniu 11 marca 2019 r., co skutkowało możliwością przyznania świadczenia dopiero od miesiąca marca 2018 r.

Mając powyższe na uwadze pełnomocnik organu rentowego wniósł o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w części dotyczącej daty początkowej przyznanego świadczenia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, alternatywnie o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w zaskarżonej części i zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2018 r. i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych, a ponadto o zobowiązanie wnioskodawcy do zwrotu świadczeń rentowych wypłaconych na jego rzecz na podstawie zaskarżonego wyroku, tj. łącznie 8.972,52 zł.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, ponieważ w ocenie organu rentowego trudno jest

uznać, że nowe dowody, przedstawione przez wnioskodawcę w toku postępowania apelacyjnego, nie miały znaczenia dla przyjęcia początkowej daty przyznanego świadczenia. Ponadto Sąd drugiej instancji w sposób bezkrytyczny przyjął ustalenia biegłego sądowego z zakresu medycyny, że częściowa niezdolność wnioskodawcy do pracy powstała od dnia złożenia wniosku o świadczenie, pomijając całkowicie zastrzeżenia organu rentowego oraz fakt, że w trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego biegli kilku specjalności uznali, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto, zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien zatem wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w

konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy juredycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Trzeba też przypomnieć, że podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r.,

II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Należy wskazać, że o niezdolności do pracy nie decyduje biologiczny stan kalectwa lub choroby, niemający wpływu na zdolność do pracy, lecz koniunkcja niezdolności do pracy z niezdolnością do przekwalifikowania się do innego zawodu. Niezdolność do wykonywania pracy dotychczasowej nie jest wystarczająca do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowanie, iż mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2012 r., I UK 388/11, LEX nr 1215135). W przedmiotowej sprawie, po przeanalizowaniu stanu faktycznego na tle stanu prawnego, uzupełniając materiał dowodowy, Sąd drugiej instancji doszedł do wniosków wskazanych w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, że twierdzenia skargi stanowią w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną (wprawdzie odmiennie) przez Sądy obydwu Instancji, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Sąd Najwyższy związany był ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

